

a709844

(P)

**IMEJ DIRI WANITA MELAYU KINI :
SATU KAJIAN KES DI BRICKFIELDS,
KUALA LUMPUR**

**NOR AZITA BINTI CHE DIN
JGA 99035**

**AKADEMI PENGAJIAN MELAYU
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2003**

Perpustakaan Universiti Malaya

A511905290

**IMEJ DIRI WANITA MELAYU KINI :
SATU KAJIAN KES DI BRICKFIELDS,
KUALA LUMPUR**

NOR AZITA BINTI CHE DIN

**Disertasi Untuk Memenuhi
Sebahagian Daripada Syarat Keperluan
Ijazah Sarjana Pengajian Melayu
Akademi Pengajian Melayu
Universiti Malaya
Kuala Lumpur
Oktober 2003**

PERAKUAN PELAJAR

Saya, seperti nama di bawah, mengaku bahawa disertasi ini merupakan hasil usaha saya sendiri, kecuali bahan-bahan/petikan yang dinyatakan sumbernya.

Tandatangan

Nama

: NOR AZITA BINTI CHE DIN

No. Matrik

: JGA 99035

Tarikh

: 5 JAKUARI 2004

Plagiat adalah satu jenayah akademik

Dedikasi buat insan tersayang,

*Mak bapa,
Abang Nor & keluarga
serta
semua abang dan semua kakak*

PENGHARGAAN

*Dengan Nama Allah Yang Maha Pemurah
Lagi Maha Penyayang*

Kesyukuran dipanjangkan kepada Allah S.W.T. kerana dengan keizinan, petunjuk dan hidayah-Nya tesis ini dapat disiapkan akhirnya.

Pertamanya, penghargaan dihulurkan khas buat penyelia, Prof. Dr. Hashim Awang, di atas segala tunjuk ajar, bimbingan, nasihat dan perangsang dalam menyiapkan tesis ini. Juga ucapan terima kasih yang tidak terhingga di atas segala bantuan selama ini. Penghargaan juga dihulurkan kepada semua pensyarah di Jabatan Sosio-Budaya Melayu, terutama kepada Prof. Madya Zainal Abidin Borhan, Prof. Dato' Dr. Yaacob Harun, Prof. Dr. Wan Abdul Kadir, Prof. Dr. Norazit Selat, Prof. Dr. Othman Yatim, Prof. Madya Dr. Yap Beng Liang dan Encik Zamre Abu Hassan, kerana memberikan ruang, kesempatan dan bantuan sepanjang pengajian dan perkhidmatan saya di Akademi Pengajian Melayu, khususnya di Jabatan Sosio-Budaya Melayu. Akhir sekali kepada semua kakitangan Akademi Pengajian Melayu, semua informan yang terlibat dalam kajian ini serta rakan-rakan yang telah banyak menghulurkan bantuan selama ini, terima kasih diucapkan moga mendapat kebaikan dan keberkatan daripada-Nya.

*Nor Azita Binti Che Din
Jabatan Sosio-Budaya Melayu
Akademi Pengajian Melayu
Universiti Malaya*

1 Oktober 2003

ABSTRAK

Imej diri merupakan satu konsep yang menerangkan proses pemikiran (dalaman) dan proses sosial tentang diri. Melalui proses pemikiran dapat dikenal pasti persepsi, tanggapan serta penilaian individu terhadap imej yang dikehendaki mereka. Manakala melalui proses sosial, individu mengambil tindakan bagi menzahirkan kemahuan tersebut. Kajian ini menumpukan kepada imej diri wanita Melayu. Imej diri bersifat dinamik, berbeza dalam setiap kelompok budaya serta mengalami perubahan mengikut peredaran zaman. Bagi masyarakat Melayu, imej diri wanitanya dipengaruhi oleh nilai, norma, serta *world-view* masyarakat yang berteraskan Islam. Bertepatan dengan ciri kedinamikan ini, lantaran imej diri wanita merupakan satu konstruksi budaya. Oleh yang demikian, kajian ini cuba mengenal pasti apakah imej unggul wanita dalam masyarakat dengan menumpukan kepada ciri, proses dan faktor-faktor yang mempengaruhi pembentukan imej diri ini. Selain itu, imej diri yang dipancarkan ini melambangkan jati diri Melayu yang mempunyai keunikan serta berbeza dengan masyarakat dan budaya yang lain.

ABSTRACT

Self-image is a concept that deals with thinking process (internal) and social process about oneself. Understanding thinking process will lead us to understand individual's perception, view and judgement towards their desired images. Whereas, social process concerns with the action taken to achieve the desired will. The focus of this study is on the self-image of the Malay women. The concept of self-image is dynamic, varies according to cultural group, and always influenced by the time factor. For the Malays, women's self-image is mainly influenced by values, norms, and their world-view, which is based on the Islamic world-view. Based on these dynamic influences, women's self-image does carry some impact to construct the culture. Therefore, with special attention given to the traits, processes and factors that influenced the construction of self-image, this study tries to identify what is the ideal image for Malay women. Besides that point, the portrayed self-image actually symbolizes the Malay's identity, which makes them unique and different compared to other societies and cultures.

DAFTAR SINGKATAN

KKMS

Kurik Kundi Merah Saga

KANDUNGAN

	Halaman
Penghargaan	i
Abstrak	ii
Daftar Singkatan	iv
Kandungan	v
Senarai Peta	viii
Senarai Gambar	ix
Senarai Lampiran	x
BAB 1 : PENGENALAN	1
Pendahuluan	1
Latar Belakang Kajian	2
Objektif Kajian	4
Permasalahan Kajian	4
Metodologi Kajian	6
Lokasi Kajian	6
Kaedah Pengumpulan Data	8
Kajian Terdahulu	11
Kerangka Konsep	17
Imej Diri	17
Imej Diri Sebagai Satu Konstruksi Budaya	21
Imej Diri Unggul Sinonim dengan Cantik	23
Cantik dalam Pelbagai Budaya	24
Ruang Lingkup Kajian	29

BAB 2 : IMEJ DIRI WANITA DALAM MASYARAKAT	
MELAYU	31
Pendahuluan	31
Imej Diri Wanita dalam Pantun dan Ungkapan Melayu	33
Imej Fizikal	33
Imej Dalaman	48
Imej Diri Wanita Berdasarkan Pandangan Islam	54
Imej Dalaman	55
Penampilan Fizikal	56
Rumusan	60
BAB 3 : IMEJ DIRI FIZIKAL WANITA	61
Pendahuluan	61
Bentuk Badan	61
Pakaian	68
Baju	68
Tudung / Selendang	83
Kasut dan Tas Tangan	88
Perhiasan Diri	91
Barang Kemas	91
Alat Solek / <i>Make-Up</i>	96
Petua dalam Mengelakkan Kecantikan	98
Pakaian Lengkap	100
Rumusan	102

BAB 4 : PROSES PEMBENTUKAN IMEJ DIRI FIZIKAL	
WANITA	104
Pendahuluan	104
Tanggapan Imej Diri di Kalangan Informan	105
Tahap Pembentukan Imej Diri Wanita	109
Faktor yang Mempengaruhi Proses Pembentukan Imej	
Diri Fizikal Wanita	112
Rumusan	135
BAB 5 : KESIMPULAN	136
RUJUKAN	147
LAMPIRAN	

SENARAI PETA

Halaman

Peta 1 – Kawasan Kajian

7

SENARAI GAMBAR

Gambar	Halaman
1 Selebriti - Erra Fazira	67
2 Selebriti – Siti Nurhaliza	69
3 Baju kebarung	73
4 Fesyen jubah terkini	74
5 Mini jubah terkini	75
6 Baju kurung	78
7 Baju kebaya	79
8 Pelbagai fesyen bertudung	86
9 Pelbagai fesyen dan jenama kasut	90
10 Aksesori – barang kemas	95

SENARAI LAMPIRAN

- Lampiran 1 Senarai Nama Infoman
- Lampiran 2 Gambar-gambar Informan
- Lampiran 3 Panduan Temu Bual (*Interview Guide*)
- Lampiran 4 Fesyen Pakaian Terkini
 - 4.1 Kebaya pendek
 - 4.2 Baju Kedah
 - 4.3 Fesyen pemakaian tudung
 - 4.4 Fesyen pemakaian tudung
 - 4.5 Fesyen pemakaian tudung
- Lampiran 5 Produk Penjagaan Diri Wanita Terkini
 - 5.1 Produk penjagaan rambut
 - 5.2 Produk penjagaan kaki
 - 5.3 Produk penjagaan muka
 - 5.4 Produk penjagaan muka
 - 5.5 Produk pengawalan berat badan